

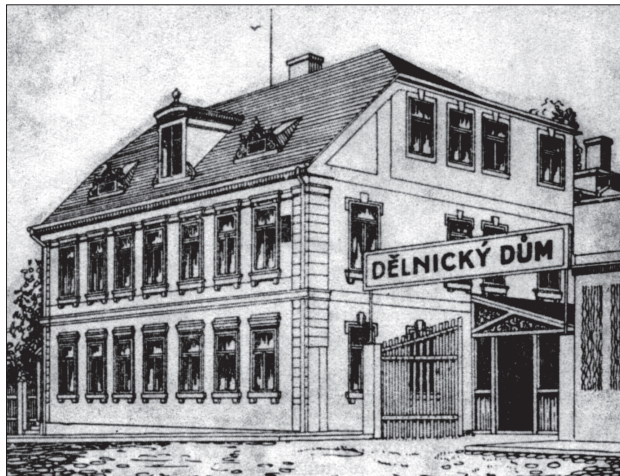
LIBENICE, o. Kolín

1882 Nová Kalifornie čili Petrolej v Kvasoňovicích (Vinařický) a Ženich z města aneb Klárinetista na útěku (Hausman). Tradice pokračovala až do 1. svět. v., 1918 činnost ustala. 1935-1943 *Sdružení divadelních ochotníků*, 70 představení doma i v okolí, mj. Růžová pouta (Lokay), Nebožtík, Není odkaz jako odkaz. Další zmínky o ODi až 1960 a 1963, Slovo má babička. Od té doby se nehrálo.

INFORMACE pro MČAD zprac. pí Šandová. Rkp. 1999. kART.

Ve službách Thalie II, s. 240.

OÚ Libenice: Pamětní kniha ochotnického spolku.

525 / LIBEREC: Prátr, centrum českého kulturního života, nyníjší Malé divadlo.

LIBEREC, viz též DOLNÍ HANYCHOV, DOUBÍ, FRANTIŠKOV, HORNÍ RŮŽODOL, KATEŘINKY, KRISTIÁNOV, MACHNÍN, NOVÉ PAVLOVICE, OSTAŠOV, PILŇKOV, RADČICE, ROCHLICE, RUPRECHTICE, STARÝ HARCOV, VESEC, VRATISLAVICE NAD NISOU, o. Liberec 16. stol. školské divadlo německy. 1820 postaveno na Novoměstském (nyní Sokolovském) náměstí cechem libereckých soukeníků tzv. Soukenické divadlo (Zunfttheater der Tuchmacherzunft), hrály zde německé skupiny i čeští ochotníci. 1879 vyhořelo. Vedle toho řada dalších objektů, kde se hrálo divadlo, neznámo, zda i čeští ochotníci. Od 1873 v Kateřinkách lesní divadlo pro 900 diváků při restauraci Městský lesík, odstraněno 1910.

1867 zal. *DO České besedy* (ta zal. 1863), jeden z neaktivnějších DS. První představení v češtině 1868 Tvrdohlavá žena v Soukenickém divadle za účasti Čechů i Němců, výtěžek 164 zl. darem německému chudinskému ústavu. Stejně též rok Lesní panna, Černý Petříček aneb Český dobrovolník a francouzská selka (Schneider). Poslední hra zde Chudý písničkář (Kneisl). 1869 DS pro neshody s majiteli vypovězen. Poté hrál v nevyhovujících hostincích, rivalita mezi českými a německými ochotníky neumožňovala používat obvyklá div. prostředí, např. starou radnici, Obecní dům apod. Proto útlum činnosti. V 2. pol. 19. stol. často v přírodním divadle Pod Pláněmi. 1874 Nepravý a přece pravý (Nestroy), Chytrá vdova (F. R. Rocke), Paní Marjánka, matka pluku (společně s Pěveckým spolkem Lumír), Čech a Němec (Štěpánek). Vlastní letní divadlo v zahradě hostince Polní zámček, otevřeno 1874 Lesní pannou, poté Duch času (Raupach), Farář z podlesí (Anzengruber), Enšpigl (Nestroy), Žižkův meč (Klicpera). Ekonomický propad, přenesení činnosti do hostince U Jeřena, 1875 Ženich z nouze, 1876 Polský žid, Deklarant (Jaroš), Studenti v nesnázích aneb Kousek aliance (Chaloupka), Katovo dílo

(Boleslavský) ad. Ved. osobnosti od 1869 D. Černák, J. Prokop, Fr. Chalupský. Možnost hrát ve Spolkovém domě (Vereinhal-le), zde zah. Sedlák krivopřísežník (Anzengruber). Politicky nepovolen Služebník svého pána („socialistické tendence“). J. K. Tyl, jh. Jan Vávra (ND). 1896 postaven Nd. 1905-1938 nepřetržitě na vlastní scéně Nd České besedy. 1913 Probuzenci, Naši furianti, 1919 např. V studni, Její pastorkyňa, r. Em. Chýle, Psohlavci, Zajatcův návrat (Valenta), Papageno (Kneisl). Pro děti odpolední představení, např. Český Honza, Kolébka. 1920 vypsané předplatné. H. osobnost komik Běda Škaloud, 1920 100. vystoupení v To byla noc (Skružný). Soubor téhož roku Jan Výrava, 1921 Mučedník brixenský (Karas), r. Chýle, hl. role h. Jan Durych, Malý legionář (Mařík). 1922 Směry života, U Bílého koníčka (Blumenthal, Kadelburg, Kühnl). Spolupráce souboru s dirigentem Mühlfaitem, Pěveckým sborem Ještěd a vojenskou kapelou posádky, např. Loutka (Ordeneau). 1923 Revizor, r. Vaněček, též jako Chlestakov, Carevič Alexej (Merežkovskij), car J. Durych, Palackého třída 27, r. B. Škaloud. 1924 Dvě vdovy (Smetana), r. Jos. Vinš. Ve 30. letech součástí *Dramatické sdružení studentské*, studentské frašky. Po konsolidaci hl. souboru též rok Flažolety v srdci aneb Jak je velká láska ve světě (Jesenská), Pro tatíčka presidenta (Průcha), Stydlivý don Juan (Arnold, Bach). 1932 Děvče z předměstí (Piskáček), Na Svatém Kopečku (Balda, Nižkovský, Vipler), r. Zejdl, dirigent sokolské hudby E. Weiland, v. Jaro Beran. 1935 Brandejští dragouni, Jízdní hlídka. 1938 Hlava ve smyčce (Bradley), r. Pospíšil, hl. role J. Durych, poslední inscenace Byli jsme a budem (J. Stelibský), r. Zejdl, dirigent Weiland, v. J. Nastoupil.

1886-1948 *NJS*, po zal. *DTJ* v Doubi ustavila *OS*. Hrál v menších hospodách, zejména U Šmídy. Po vystavění DD zde mateřská scéna. Převážně český repertoár, Jedenácté přikázání, Gazdina roba, Slečna Tulačka (Branald) aj., ve 30. letech 20. stol. ve spolupráci se Sokolem také několik zpěvoher. Po 1945 navázali na tradici, 1946 se přejmenovali na SDO K. Čapka (přítomna Scheinpflugová).

1896 zal. *Dramatický soubor DTJ*, hrál v sále Elisia ve Františkově, činný do 1. svět. v. 1909-1938.

Ochotnický a vzdělávací spolek J. K. Tyl (původně Thalie) českých nár. socialistů v Liberci a Horním Růžodole, hrál v hostinci U Votočků, také na přírodních scénách (na pláních pod Ještědem),

VI.

Dominovali se zajisté německé, sousoce naši, že vltězotím prozřevostky na vždy pojištění ve svém spanstvi nad nými, a nestarali se bruti o počinání českého lidu, ač dle spolkového zákona ze dne 25. listopadu 1867 články 12. a 18. postlehalo. Česká beseda od 1. ledna 1868 dozoru magistrátním, o čemž zpraveno přípisem svým, c. k. hejmanem Vojt. Špenglerem dne 30. prosince 1867.

Naproti tomu o českém národě nastoupěním kř. něho odporu, rozhráněný nády, jenž potpasoán pro příznivými poměry výrobky a obkopaží, i mozi český libereckými penězmi započítal křemem.

O posledním čítrletí roku 1867 učiněn památný krok ku přežití na dráze vytknuté přízemím: - divadla a ochotnického sdružení při České besedě, o kterémž blahodárnou myšlenkou izolovaně pracovali členové Václav Tirsák, A. Euler a Frim. Štítko, dopod. nejso hojně potpory jak obecním spolupříspěvkem.

526 / List ze IV. kapitoly Paměti České Besedy v Liberci, ve které se jedná o zřízení divadelního odboru tohoto spolku, 1867.